

Miközben a V4-ek új utakat keresnek, Magyarország a végsőig kitart az orosz gáz mellett

Az orosz gázzal való leválás radikális fordulatot hozott Európában, de a V4-országok eltérő utakat választottak: Lengyelország norvég gázzal és hőszivattyúkkal vált, Szlovákia az LNG és az azeri gáz mellett tette le a voksot, Csehország a szénről áll le. Eközben Magyarország továbbra is kitart az orosz behozatal mellett, miközben vészesen közeledik a 2027-es uniós importstop. Az ELTE Környezet- és Tájföldrajzi Tanszékének energiaföldrajzi munkacsoportja dr. Munkácsy Béla vezetésével elemezte a helyzetet.

Az orosz-ukrán háború nyomán az EU radikális tempóban kezdte csökkenteni az orosz gázimportot, miközben a klímavállalások teljesítése is napirenden maradt. A fordulat legsúlyosabban Közép- és Kelet-Európát érintette, ahol a gázalapú fűtés elterjedtsége és az orosz importfüggőség a legnagyobb volt.

2021-ben az EU földgázfelhasználásának több mint 40%-a származott Oroszországból, de ez 2024-re 14%-ra esett vissza. A változás oka részben az uniós szankciókban keresendő, részben abban, hogy Oroszország a háború során a gázszállítások leállításával és korlátozásával nyomásgyakorlási eszközként használta az energiahordozót, ami alapjaiban rengette meg az európai ellátási láncokat. A helyzet a klímacélokat sem hagyta érintetlenül: egyes országok a kieső gáz pótlására átmenetileg a szén felhasználását növelték, míg mások a megújulók gyors bővítésével reagáltak.

A V4-ek mozgástere: eltérő utak az orosz gáz után

A Visegrádi Négyek eltérő stratégiákat választottak a válság kezelésére. Lengyelország teljesen leállította az orosz importot, norvég gázt hoz be a Balti-tengeri vezetéken, LNG-terminálokat bővít, és hőszivattyús, valamint távfűtési fejlesztésekbe kezdett, hogy kiváltsa a széntüzelésű rendszereket, miközben az épületfelújításokat is gyorsítani kezdte.

Szlovákia a lengyel-szlovák gázvezetékekkel és LNG-beszerzésekkel csökkenti függőségét, a megújulók arányát 19%-ról 28%-ra emelte a fűtésben, de a kormány jelezte: 2026-tól megszünteti a megújulók támogatását, részben az Azerbajdzsánnal kötött gázszerződés miatt.

Csehország 1990-hez képest már 43%-kal csökkentette kibocsátását a szén fokozatos kivezetésével, de továbbra is nagymértékben támaszkodik a fosszilis energiára, és a „Fit for 55” célokhoz szigorúbb klímapolitikára, energiahálózat-fejlesztésre és a megújulók rendszerbe illesztésére van szüksége.

Magyarország: gázimport mindenek felett

Magyarország ezzel szemben kitart az orosz gáz mellett, hosszú távú szerződéssel biztosítva a Gazprom szállításait a Török Áramlaton keresztül. A kormány azzal érvel, hogy az ország földrajzi helyzete és alternatív útvonalak hiánya miatt a lakossági és ipari ellátás biztonsága érdekében szükséges fenntartani a stabil orosz importot.

Bár itthon jelentős napenergia-kapacitás épült ki, a megújulók terjedése lassú és rendszertelen, különösen a szélenergia és a biogáz területén.

“A rezsicsökkentés miatt nincs forrás sem a villamosenergia-hálózat fejlesztésére, sem a tárolási kapacitások érdemi bővítésére. Az állami támogatások szűkössége, valamint a rezsicsökkentés mítosza nem ösztönzi eléggé a lakosságot sem az alternatív, környezetbarát technológiák használatára, sem az energiahatékonysági beruházásokra” - fogalmaz a munkacsoport elemzése.

A magyar energiarendszer így továbbra is jelentős mértékben a földgázra épül, miközben az EU 2027 végéig fokozatosan megszünteti az orosz gázimportot, 2025 végétől pedig új szerződéseket sem lehet kötni.

Magyarország számára ez radikális irányváltási kényszert jelent, ha el akarja kerülni az ellátásbiztonsági és árrobbanási kockázatokat a közelgő uniós importstop után. A valódi kérdés már nem az, hogy érdemes-e változtatni, hanem az, hogy a kormány a rendelkezésre álló szűk időben a tétlenséget választja-e, vagy belevág az energiarendszer érdemi átalakításába.

További információ: <https://masfelfok.hu/2025/07/22/v4-orosz-gaz/>

Sajtókapcsolat:

- Dr. Munkácsy Béla, tanszékvezető egyetemi docens
- ELTE TTK Környezet- és Tájföldrajzi Tanszék
- munkacsy.bela@ttk.elte.hu

Eredeti tartalom: Másfélfok

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/24345/mikozben-a-v4-ek-uj-utakat-keresnek-magyarorszag-a-vegsokig-kitart-az-orosz-gaz-mellett/>